

Lägesrapport från september till november 2018

En gång i kvartalet ställer Landsbygdsnätverkets kansli samman en lägesrapport till er i styrgruppen i syfte att hålla er uppdaterade om verksamheten som bedrivs i Landsbygdsnätverket och utfallen i relation till uppsatta mål.

Först finns en beskrivning om vad som sker inom respektive gruppering och genom kansliets verksamhet. Därefter följer **en matris som ger en överblick över uppnådda resultat och utfall** under perioden i relation till de specifika mål och horisontella principer som styrgruppen formulerat i Aktivitetsplanen för 2017-2018.

Gröna näringar inkl. Mattanken

MATtanken

På MATtankens webbplats har hittills publicerats cirka 40 olika artiklar med olika infallsvinklar kring offentliga måltider, de flesta under rubriken ”inspirerande exempel” men även några under rubriken ”samlad kunskap och material”. Dessa artiklar har sedan spridits i våra olika kommunikationskanaler. Vi ser en stadig ökning kring spridningen vartefter fler och fler får kännedom om projektet och vilken nytta man kan ha för egen del av det arbete som görs inom MATtanken. Vi har publicerat ett poddavsnitt som spelades in i Vaxholm med en skolmatsexpert från USA som gav sin syn på skillnader på skolmåltiderna mellan våra länder. Ytterligare två välbesökta webinarer har genomförts och spelats in och lagts ut på webben, det ena på temat ”Skollunch på lektionstid” och det andra på temat ”De offentliga kökens ansvar för minskad antibiotikaanvändning”. MATtanken har medverkat som föreläsare på temat hållbara offentliga i flera sammanhang, exempelvis på måltidsmessa i Uppsala, Ekologiskt nätverk i Malmö, Food evolution i Helsingborg, nätverksträff med måltidschefer i Dalsland och på branschdialog kring offentlig upphandling i Stockholm. Tillsammans med flera andra aktörer fortsätter projektet att driva frågan om nödvändigheten att göra det enklare

att hålla koll på var maten kommer ifrån i de offentliga köken med avstamp från det seminarium vi genomförde den 9:e oktober i samarbete med Upphandlingsmyndigheten och Länsstyrelsen i Västra Götaland. Planering pågår inför utökat samarbete och erfarenhetsutbyte med Finländska myndigheter och organisationer kring offentliga måltider.

Landsbygden levererar fossilfritt

Utöver den träff på temat landsbygden levererar fossilfritt som genomfördes i Brälanda, Dalsland den 25 oktober kommer träffar att genomföras tillsammans med lokala och regionala aktörer i Önnestad, Skåne den 21 nov och i Skara den 30 november. Fler artiklar kommer att tas fram och publiceras från Västra Götalands samt Jämtland/Västernorrland. En kampanj i sociala medier planeras till senvåren 2019.

Kapital till gröna start-ups.

Gruppen har gett stöd till föreläsningar om cirkulär och lokal ekonomi vid lokalekonomidagarna. I anslutning till dessa tas artiklar och en rapport fram om möjligheter till kapitalförsörjning för gröna start-ups.

Opinionsundersökning "Yrkesväxling till de gröna näringarna"

Under hösten kommer en opinionsundersökning göras med frågor om yrkesväxling till de gröna näringarna och, i så fall, om vad ska vara uppfyllt för att en sådan ska ske. Resultatet planeras publiceras i en artikel.

Jämförande studie om offentliga kök i Sverige och Finland

Gruppen har låtit göra en jämförande studie mellan Sverige och Finland rörande offentliga kök. Studien har skett i samarbete med projektet MATtanken och kan vara ett underlag inför fortsatta gemensamma kontakter mellan Sverige och Finland i frågor rörande offentlig mat.

Ekosystemtjänster

Planering av informations-/utbildningsaktiviteter på Universeum om ekosystemtjänster fortsätter för att utreda vad det kostar och kan ge i nytta.

Gröna näringar-gruppen har initierat rundabordssamtal med miljö- och producentorganisationer och olika myndigheter för att nå en samsyn om innehållet i kommunikationen gällande kött, miljö och klimat med särskilt fokus på hur vi ska kunna bevara betesmarkerna.

Syftet är att nå en hållbar utveckling. Den bildade samrådsgruppen har sitt fjärde möte i november.

Vi senaste mötet med Övervakningskommittén informerade vi kort om att dessa samtal pågår och då anmälde både Sametinget och Sveriges Hembygdsförbund att de vill delta. Även Naturskyddsföreningen anser dessa samtal är värdefulla. Det finns alltså ett påtagligt behov och intresse av att fortsätta samtalen.

Innovationsnätverket

Kampanjen för att skapa mer intresse för innovationsstödet har varit lyckad, vilket framgår av resultatmatrisen längre när.

Flera nya innovationsprojekt har tillkommit och det är nu 50 formellt godkända projekt. Flera projekt är nu färdiga eller på väg att avslutas med lyckade resultat. Rådgivande bedömningskommittén hade ett möte i slutet på september med 10 ansökningar varav 4 fick bifall. Nästa bedömningsmöte äger rum i mitten på december med 10 nya ansökningar. De sökande är en blandning av återkommande aktörer som RISE, Agroväst eller Hushållningssällskapet och nya mindre företag eller enskilda personer.

I mitten av januari planeras en workshop om betesdrift och digitala lösningar där praktiker och forskare från SLU, RISE och Linköpings Tekniska Högskola går igenom befintliga och planerade utvecklingsprojekt och ser hur man kan samverka för att komma längre.

Finland har bjudit in svenska och estniska innovationsgrupper den 17 jan för att träffa de finska grupperna. Flera svenska projektledare har meddelat att de gärna vill delta.

I samarbete med KSLA planeras en Innovationskonferens den 12 mars där innovationsprojekten får möjlighet att presentera sina resultat, respektive vad de jobbar med för att sprida kunskapen om vilken nytta innovationerna kan göra samt ge möjlighet till nya samarbeten.

Fiske och vattenbruk

Miljöavtryck av svensk produktion och konsumtion av sjömat

Samarbetet med RISE fortsätter. Samtliga tre aktiviteter som nämns i texten nedan sker med finansiering och ett aktivt deltagande från våra projekt. Gemensamt deltagande i Upphandlingsmyndighetens referensgruppsmöte kring Fiskelistan har resulterat i en mindre arbetsgrupp för att bredda bedömningsunderlaget för listan att inkludera fler faktorer än beståndsstorlek. Jordbruksverket och RISE har också en mindre grupp som undersöker möjligheterna att få tillförlitliga konsumtionsdata för

sjömat. Planeringen för en större sjömatskonferens den 7 februari 2019 pågår.

Regler om fiske och fiskerätt har blivit "Fisk och fiske - Vad är det som gäller?"

Texterna som ska publiceras håller på att färdigställas. En fokusgrupp har bildats med representanter för både offentliga och privata upphandlare. De har givit positiv respons och förslag till kompletteringar till texterna. För kapitlet om olika märkningssystem har samtliga organisationer såsom

KRAV, MSC, ASC och WWF kontaktas och återkopplat med synpunkter.. Detta extra kvalitetssäkringsarbete har inneburit att publiceringsdatum har flyttats fram till efter nyår.

Det småskaliga kustfiskets förändrade förutsättningar och mervärden

Grupper med SLU-studenter har besökt tre olika kustområden på ostkusten och ett på västkusten. Rapporten redigeras för närvarande och planen är att publicera i närtid.

Östersjöfiske 2020 – 15 och 16 november i Simrishamn

Konferensen Östersjöfiske 2020 arrangeras av Marint Centrum - Simrishamns kommun, Lunds universitet och Länsstyrelsen Skåne. Vid årets konferens är Landsbyggsnätverket medarrangör. Som preevent till konferensen är forskare inbjudna till ett seminarium; där vi aktivt deltar. Jordbruksverkets GD medverkar på konferensen.

Ökad lönsamhet för det kustnära yrkesfisket och yrkesfisket i insjöarna

Alla de tre planerade seminarier kommer att genomföras i början av 2019. Vätternområdets (Mellansveriges) seminarium kommer att genomföras direkt i anslutning till den nationella yrkesfiskekonferensen i Karlstad. De två övriga områdena som arrangerar är Gästrikbygderna och Blekinge.

Hållbar blå tillväxt – produkter och tjänster i en biobaserad blå ekonomi; 24 och 25 januari 2019 i Fiskebäckskil

Landsbyggsnätverket är medarrangör till konferensen ihop med bland andra Maritima klustret i Västsverige och Västra Götalandsregionen. Konferensen innehåller föreläsningar inom marina livsmedel, vattenbruk, marin energi, havsförvaltning, turism, blå bioteknik, digitalisering och finansiering.

Nationell konferens för yrkesfisket - 31 januari och 1 februari 2019 i Karlstad

Inbjudan med möjlighet att anmäla har skickats ut. Tema för konferensen är Värdeskapande och Innovation. Det blir många exempel med representanter från flera olika företag och från forskningen. Både GD för Jordbruksverket och GD för HaV medverkar.

Skärgårdskonferens - 28 och 29 mars 2019 i Luleå/Kalix skärgård

Planeringen för konferensen sker i nära samarbete med Skärgårdarnas Riksförbund. Tina Nilsson, skärgårdsutvecklare i Bottenvikens skärgård deltar också i planeringen.

Leaderträff om fiske och vattenbruk - 17 januari 2019

Leaderträffen med tema fiske och vattenbruk kommer att innehålla möjligheter till dialog och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. Det blir också intressanta projektredovisningar, information om Leader i havs- och fiskeriprogrammet samt medverkan av FARNET och troligtvis även av Sveriges deskofficer på DG Mare.

Podcast

[Podd-avsnitt 67 har titeln "Mer än två fiskar – om våra fiskekvoter"](#) Malin Skog från SFPO, Karin Linderholm från HaV och Joakim Hjelm från SLU benar ut begreppen om hur fiskekvoterna bestäms och fördelas.

Webbinarium

Fiske och vattenbruk har ett webinarium 27 november. Tema är "Vad äter vi för sjömat i framtiden?". Föredragshållare är Friederike Ziegler, forskare på RISE och involverad i projektet SeaWin.

Lärande exempel – Fiske och vattenbruk

[Artikel 9](#) berättar om satsningen på Skansen som för sjätte året i rad samlade ett stort antal fiskeintresserade som tillsammans gav allmänheten en möjlighet att få kunskap om fiskens betydelse för samhället i stort. De följande fyra exemplen har yrkesfiske som tema och blir promotion för

yrkesfiskekonferensen.

Naturturism

Kansliet har haft ett beting enligt Aktivitetsplanen att undersöka intresset från SKLs sida och Friluftsförbundet att tillsammans med företrädare för näringen bilda en mindre grupp. Ambitionen var att under hösten 2018 ta fram rekommendationer till kommuner och andra offentliga aktörer om hur de kan bedriva friluftsinnsatser som gynnar och inte missgynnar naturturismföretagarnas konkurrenskraft. Gruppen skulle också stimulera till att några kommuner prövar rekommendationerna i pilotsyfte. Denna insats har inte hunnits med från kansliets sida. Frågan är nu om

betinget ska kvarstå och effektueras under våren 2019 i stället, eller om styrgruppen väljer att prioritera bort insatsen?

Kansliet har vid olika tillfällen spridit information om naturturism från medlemmar i våra sociala medier, fram för allt Tillväxtverkets information om stöd och rapporter. Det märks att flera av våra följare har ett intresse av frågan. Till exempel fick vi flera nya följare när vi var som mest aktiva med poddar, webinarier och artiklar inom Naturturism i våras.

Integration

Som framgår av nedanstående resultatbeskrivning har Integrationsgruppen genomfört flera aktiviteter med goda resultat. Ett exempel är träffen i Vadstena där flera nyanlända var aktiva. Träffen hölls i Vadstena med stort stöd från Leader Folkungaland och deras projekt Ny på landet (som också var en av våra Ullbaggvinnare 2017). Kika gärna i länken <https://www.youtube.com/user/nypalandet> Bland foton i bildspelet först på sidan ser ni när ungdomarna för nätverkets räkning var i Bryssel och presenterade sitt projekt men också foton från deras insats på träffen i Vadstena.

Integrationsgruppen har också knutit kontakt med organisationen Support group network och hoppas få med dem aktiva i nätverket. Support group är nyanlända som själva organiserat sig i stödjande grupper för att snabba på integrationen i svenska samhället. Support Group var också med i Vadstena och medverkar även i kommande poddavsnitt.

Integrationsgruppen planerar en avslutningsträff om arbetsplanen 2017-18 i början av februari 2019, som även kommer att innehålla en diskussion om förslag till framtida aktiviteter inom Landsbygdsnätverket.

Unga

Gruppen har genomfört ett Ungagemang och rapporterat från den via sociala medier. En film från träffen håller på att sammanställas som inspiration för att genomföra fler Ungagemang runt om i Sverige. Årets Ungagemang tog fram ett manifest som ni hittar på gruppens sida på vår webbplats. Nuvarande gruppmedlemmar har annonserat att de gärna fortsätter engagera sig i nätverket, men i andra funktioner än en Ungagrupper. De står dock till tjänst med sina erfarenheter när nya

förmågor tar över. Ungagrupperna har gjort stort avtryck i utvecklingen av Podden Landet och webinarier-serien Landet lär och har också kommit med flera idéer inför kommande avsnitt.

Nästa möte med gruppen är den 14 december. Då sätter de punkt för två års arbetsplan och pratar om framtida behov.

Service

Lärande exempel - Service

Två lärande exempel är publicerade under perioden

- RÅEK - en dynamisk serviceinrättning
- Ny film sprider det lokala utvecklingsarbetet i Kiladalen

Konferensen 250 möjligheters hederspris

Ett av föregående perioders serviceexempel beskrev Kalvsviks bygdegårdsförenings arbete. Vid konferensen i oktober vann Kalvsviks bygdegårdsförening 250 möjligheters hederspris.

Övrig verksamhet inom Service

Arbetsgruppens verksamhet i sin tidigare roll avslutades i juni 2018. Nu fungerar gruppen som en informationsgrupp och är till mycket stor hjälp för att sprida information om Landsbygdsnätverkets arbete speciellt inom service samt Smart Villages.

Ordföranden Jacqueline Hellsten och Magnus Nordgren har under hösten arbetat med att ta fram webbsidan Smart Villages samt andra insatser inom området Smart Villages.

Lokalt ledd utveckling

Fondsamordning inom lokalt ledd utveckling

Enkäten om hur LAG upplever fondsamordning i praktiken är sammanställd i en rapport efter att ha stämts av med LUS en extra gång. Den spreds i samband med Landet lär-seminariet om fondsamordning i praktiken den 13 november. Ytterligare en enkät har genomförts vilken är riktad till regionala nyckelaktörer. Sammanställning av svaren pågår. Dessa båda rapporter ska ligga som underlag till den nationella träffen om fondsamordning som den operativa gruppen ska genomföra den 4 december i Stockholm. Träffen kommer förutom kartläggningen att innehålla pass med goda exempel samt erfarenhetsutbyte.

Innovationsutbildning

Innovationsutbildningen som är riktad till personal på leaderkontor och LAG genomförs i samarbete med SLU startades den 1 november 2018. Det är 16 deltagare. Utbildningen är delvis webbaserad. En fysisk träff ingår och den är bokad den 28-29 november i Katrineholm. Samarbete sker med Jordbruksverket som håller en Skypeföreläsning om hur man kan möjliggöra innovationsprojekt kopplat till det regelverk som finns.

Nationell leaderträff 2019

Planering av 2019 års leaderträff har påbörjats. Det är ännu inte helt klart var träffen ska förläggas. Som tidigare år kommer ÖK LLU och LUS att förlägga sina vårträffar i samband med leaderträffen.

Regionala träffar

Regionala har under hösten genomföras i Region Mitt, Region Sydost, Region Väst och Region Syd. Ett genomgående tema på träffarna är frågor om handläggning och utvärdering. Region Väst har som stående punkt på dagordningen att ha med Jordbruksverkets handläggare via Skype. Region Syd har haft en uppskattad heldagsträff under temat kommunikation och retorik.

Transnationellt samarbete

TNC-coachen har nu varit igång under ett år. En uppföljning av gjorts för att ta reda på hur LAG upplever insatsen. 29 svar har registrerats. En majoritet av de svarande uppger att insatsen har varit värdefull. Av de 13 LAG som har använt sig av insatsen svarar i stort sett alla att insatsen har gjort det enklare. Antalet som svarar att insatsen har lett till initiativ som annars inte skulle ha blivit av är dock få. TNC-coachens arbete består till stor del av kontakt via e-post och telefon. ELARD arrangerade en leaderkonferens i Portugal i september som bland annat erbjöd en workshop och studieresa för att bygga transnationella kontakter. Sex svenska LAG deltog på träffen.

Under hösten har en TNC-kampanj planerats. Tre alternativt fyra filmer och en webbartikel kommer att spridas under december. Syftet är att inspirera till TNC-initiativ. I filmerna lyfts tre olika pågående projekt.

Internationellt

NRN-träff i Estland

Den 17-18 september hölls det 12:e mötet med det europeiska landsbygdsnätverket, ENRD. Träffen genomfördes i samarbete med det Estländska Landsbygdsnätverket. Ca 40 personer deltog. Under dag 1 erbjöds tre olika workshoppar inklusive studiebesök, så kallade travelling workshops. Det svenska Landsbygdsnätverket var inbjudna att i workshoppen *Förnybar energi* berätta om kampanjen *Landsbygden levererar fossilfritt* som arbetsgruppen Gröna näringar arbetar med. Ytterligare ämnen som diskuterades på träffen var hur ENRD:s webbplats kan bli bättre, ENRD:s stora vårträff i Bryssel den 11-12 april, ENRD:s nya tematiska grupp om bioekonomi samt en presentation av europeiska ekobyar.

Det 13:e NRN-mötet hålls den 21-22 februari 2019 i Athlone, Irland. Tema blir rural environment.

ELARD konferens

Nätverkets kansli, genom Beata Allen, deltog på ELARD-träffen den 27-28 september i Evora, Portugal. Träffen handlade om diskutera hur leadermetoden kan vara en del av att lösa de stora utmaningar som Europa står inför. Det handlade om att blicka tillbaka på Leader genom historien samt föra ett resonemang om framtiden. Ett antal workshops erbjöds, bland annat om Smart Villages, Utvärdering samt Social och miljömässig hållbarhet.

ENRD

Sören Oskarsson, Leader 3sam, representerade Landsbygdsnätverket på ENRD:s träff i Rust, Österrike den 15-17 oktober. Träffen handlade om

leadermetodens roll, resultat och mervärden nu och i framtiden; LEADER: Acting locally in a changing world.

Rural inspiration awards

ENRD har initierat en tävling för att visa på goda exempel på landsbygdsutveckling. Projekt kan nomineras i 5 kategorier och prisutdelning sker vid ett NRN-möte den 11 april då kommissionär Hogan medverkar. Nomineringstiden går ut den 15 december. Med stöd av SLU student tar kansliet fram svenska nomineringar. Vi utgår från tidigare Ullbaggenomineringar samt de inspirerande exempel som vår grupper samlat. Nils Lagerroth deltog vid en workshop i Bryssel den 8 november om Best practices.

ENRD grupp om Bioekonomi

En ny ENRD grupp om bioekonomi startade i oktober med deltagande av Jennie Malm, JV och Camilla Lehorst, näringsdepartementet. Eventuellt kan fler personer framöver delta från Sverige.

ENRD grupp Smart Villages

Vår tidigare svenska representant Aline Kärrbäck har slutat sin tjänst vid Region Kronoberg och har därför också avslutat sitt engagemang i nätverket. Hon gjorde dock två mycket bra avrapporteringar från gruppens arbete, dels genom en medverkan i vår Smart Villages podd, dels genom en mycket uppskattad medverkan som föreläsare i vår digitala nätverksträff. Magnus Nordgren vid nätverketskansliet deltar i gruppen till dess att vi har en ny lösning för våra svenska insatser inom området Smart Villages.

Övrigt

Nationella digitala nätverksträffen och kampanj Smart Villages

Träffen genomfördes på 19 ställen runt om i landet med huvudsakligen länsstyrelser som arrangörer av de regionala samlingarna. Temat var framgångsrika smarta landsbygder och hur vi kan främja att fler landsbygder utvecklas med än mer smarta lösningar.

I några län bad länsstyrelsen ett leaderområde att arrangera. I Stockholm hänvisade man intresserade att delta på samlingen i Uppsala. Det blev dock en form av samling i Stockholm eftersom några tjänstemän från regeringskansliet samlades i en gemensam lokal. I Västmanland uppmanade länsstyrelsen deltagare att delta individuellt. I Linköping ställdes samlingen in på grund av för få anmälda och de som anmält sig kunde delta individuellt. Totalt hade vi över 400 deltagare med mellan 15 till fler än 50 deltagare på respektive samling. Inför träffen genomfördes en månadslång kampanj om Smart Villages för att bygga upp intresset för träffen, men också för att förbereda deltagarna på en mer fördjupad diskussion om vad som behöver göras. Våra regionala medarrangörer uppmanades också att sprida information om det vi publicerade under kampanjen. Kampanjen har rönt stort intresse och bland annat nått över 20000 via facebook, vilket är bra med tanke på att just denna kampanj inte som helhet varit en betald kampanj på facebook.

Kampanjen startade med att vi spred ENRDs animerade film om Smart Villages och därmed också informerade om ENRDs sida om Smart Villages där det bland annat går att hitta konkreta exempel från olika medlemsstater plus att där finns information om den tematiska arbetsgruppen för Smart Villages samt information om Kommissionens Action plan för Smart Villages.

Kampanjen har därefter omfattat

- två podcastavsnitt med medverkande från Röstånga, Voullrim, Vingåker med flera.
- ett lunchwebbinarium med om hur finska landsbygdsnätverket jobbar med att främja Smart Villages i Finland.
- tre artiklar om nationella och regionala samarbetsprojekt som på olika sätt främjar Smart Villages. Det är Hela Sverige ska levas serviceprojekt, samarbetsprojektet inom Leader om Aktiva byar samt en Interregatsatsning i Värmland och Dalarna med den så kallade BID metoden som artiklarna handlat om.

Inför träffen fick också alla anmälda deltagare en inspirationsmail med länkar till det vi spridit i kampanjen så att de kunde förbereda sig inför träffen.

Trots kampanjen nådde vi inte upp till de utfallsindikatorer om deltagare och antal samlingar runt om i landet som styrgruppen satt upp för träffen. En förklaring är att träffen på flera håll konkurrerade med andra aktiviteter fram för allt med koppling till livsmedelsstrategin. De som deltog var däremot överlag mycket nöjda. I utvärderingen har närmare 190 deltagare svarat och över 90% ger goda omdömen till träffen som helhet. Vi som arrangörer har tittat närmare på både utvärderingen och den feedback som vi fått från medarrangörer och har dokumenterat sådant som kan bli bättre när vi genomför en digital nätverksträff 2020.

Våra kommunikationskanaler – Podden Landet

Totalt sett är vi nu uppe i 70 poddavsnitt sedan vi började med över 40 tusen individuella lyssningar. Under perioden 1 september – 8 november har 3 686 personer valt att lyssna på Landet. Fem poddar har sänts och i genomsnitt har vi haft drygt 400 lyssnare i veckan. Bäst har ”Smart Villages – allt i ett när fler blir mer” gått med sina 500 unika lyssningar. Övriga som gått bra är ”Tystnad tagning – om landsbygden på film och tv” och ”Mer än två fiskar – om våra fiskekvoter”.

Våra kommunikationskanaler Webben

Över 20000 sessioner (antal som gått in på Landsbygdsnätverkets webbsidor) har vi haft mellan 1 september – 7 november. 12 000 av dem är unika användare och mycket glädjande är att det är över 70 procent nya

Våra kommunikationskanaler Landet lär – webinarier

Under perioden september till november har fyra webinarier hållits. Det första efter sommaren hölls den 25 september och handlade om innovationsprocessen under rubriken ”Från idé till innovation – hur går det till?”. 30 personer deltog och 66 procent (samtliga svarande) svarade att de helt eller delvis fått ny kunskap. 63 procent angav att de helt eller delvis kunde använda sig av kunskapen. Reprisen har 58 visningar i Adobe Connect.

Nästa webinarium, som hölls den 16 oktober, hade temat Smart Villages. Föreläsare var Lauri Hyttinen från det finska landsbygdsnätverket. 25 personer deltog i webinariet. 64 procent (nästan samtliga svarande) helt eller delvis hade fått ny kunskap. 52 procent (nästan samtliga svarande) uppgav att de kommer att kunna använda sig av kunskapen. Reprisen har 136 visningar i Adobe Connect.

besökare som hittat hit. Viktigt att veta; 39 procent kommer till vår webb genom att skriva in vår adress direkt och hela 37 procent kommer in via sociala medier (Facebook 97%). Övriga googlar, hittar hit via länkar eller länk i e-post.

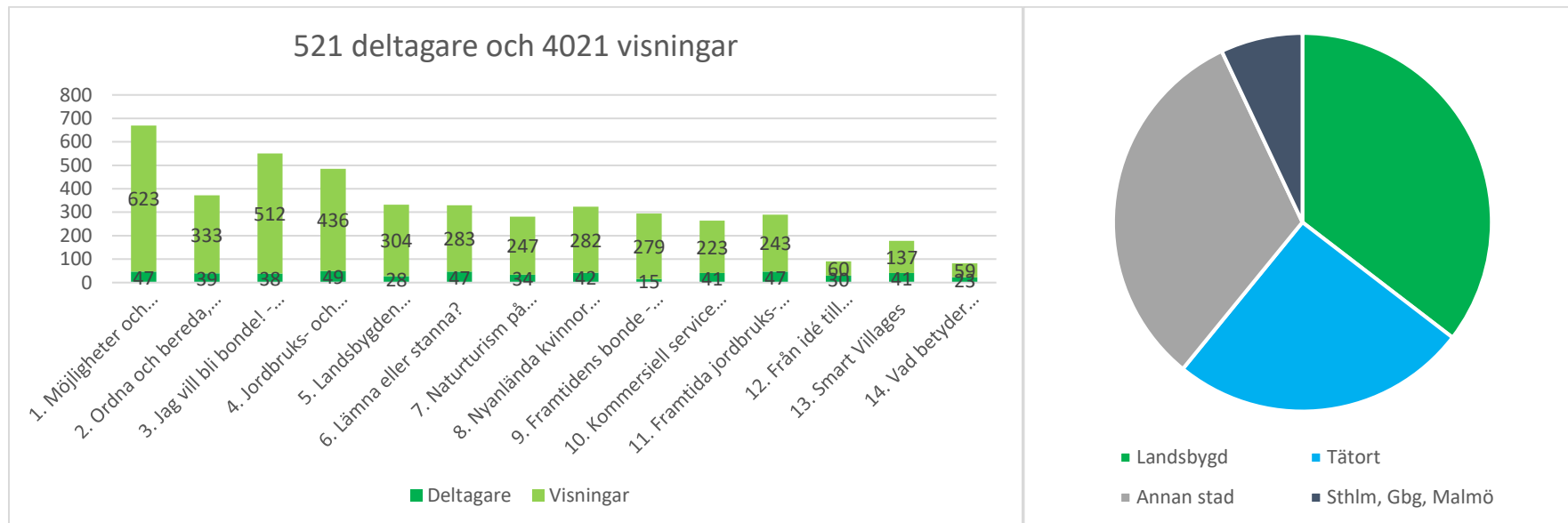
Detta kan till stor del tillskrivas den digitala nätverksträffen men det är också en del av en uppåtgående trend. Mest använda sidorna, förutom de givna som startsida, sökruta och ”Vad är Landsbygdsnätverket”, så ligger sidor som har med den årliga nätverksträffen i topp (anmälan, inspiration och Smart Villages), därefter ligger EIP-Agris sida för pågående kampanj om innovationsstödet, MATtankens webinarium och podden Landets samlingssida.

Den 30 oktober hölls ett webinarium om Internet of Things. 23 personer deltog och 78 procent (samtliga svarande) uppgav att de helt eller delvis fått ny kunskap. 65 procent (nästan samtliga svarande) uppgav att de kunde använda sig av kunskapen. Reprisen har 59 visningar i Adobe Connect. Den 15 februari genomfördes ett Landet lär om leader och flerfondersarbetet. Vi återkommer med statistik om detta avsnitt på styrgruppsmötet.

Totalt har det genomförts 15 Landet lär-webinarier under 2018 (avsnitt 15 genomförs den 13 november). Totalt har webinarierna över 4600 deltagit eller tittat på repriserna. Värt att nämna är att många verkar gå tillbaka och kolla gamla avsnitt i stor utsträckning. Vi räknar därför med att även de nyare repriserna kommer få fler visningar med tiden. 60 procent av de som

deltar svarar också på utvärderingsenkäten och av de som svarar anger 92 procent att de helt eller delvis fått ny kunskap. 96 procent anger att de helt eller delvis kommer kunna använda sig av kunskapen.

Vi har också börjat lägga upp repriserna av Landet lär på Youtube med syftet att göra avsnitten mer tillgängliga. Vi kan också enklare använda dem i artiklar. I nuläget har avsnitten ett tio-tal visningar på Youtube.

Twitter

På Twitter har Landsbygdsnätverket ökat antalet följare till 1 893. Vi ökar i genomsnitt med åtta följare per månad. Landsbygdsnätverket har gjort totalt 1 724 tweets och de visas i genomsnitt i olika flöden 19 000 gånger.

Instagram

Landsbygdsnätverkets Instagram-konto har 614 följare och har publicerat 213 inlägg. MAT-tankens konto har 331 följare och har publicerat 45 inlägg. I september startade vi också ett Instagram-konto för podden Landet för att bättre marknadsföra nya och gamla poddavsnitt. Kontot har 60 följare trots att ingen marknadsföring har gjorts i nuläget

Nätverk för landsbygdsutvecklare i kommuner och regioner

Nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner och regioner bjöd in till en träff den 11 oktober i Norrköping. Kansliet deltog vid träffen och höll ett kort anförande om Smart Villages. Engagemanget inom gruppen är stort och ett drygt 40-tal deltagare fanns på plats. Lokalen begränsade ett större deltagande. Nätverket för landsbygdsutvecklare avser att bjuda in till en träff i Falun den 9 april 2019.

Kansliet

Beata Allen kommer att ha tjänstledigt för att tillträda kommunalrådsposten i Aneby kommun. Ulrika Holmgren har börjat vid kansliet och tar över flera av Beatas ansvarsområden. Ulrika kommer närmast från Jordbruksverkets stöдавdelning där hon arbetat med

processutvecklingsfrågor. Ulrika har dock lång erfarenhet från leader. Hon har varit verksamhetschef för Leader Terra et Mare i förra programperioden och har arbetat vid Jordbruksverkets LLU enhet innan omorganisationen. Ulrika har också erfarenhet från turismfrämjande insatser i Västra Götaland.

För att förstärka och avlasta våra kommunikatörer har vi upphandlade tjänster, dels med Mickan Thor via Manpower och dels med Annika Unt, Mat&Media kommunikation.

Verksamhet som
bidragit till att
medlems-
organisationerna:

utbytt erfarenheter nationellt
och internationellt

ökat sin förmåga att få fler unga
engagerade

ökat sin förmåga att stödja
utvecklingen av nya
affärsmöjligheter på
landsbygden

ökat sin kunskap om
ekosystemtjänster, med
särskilt fokus på miljö och
klimat

<p>Gröna näringar inkl MATtanken</p>			<p>I slutet på september anordnades en betesmarkskonferens i Katrineholm som vänder sig till lantbrukare, rådgivare och tjänstemän. På programmet stod bl a kommande CAP, samsynsfrågor, nya rådgivningssatsningen och samverkan. Utvärderingen visade att man fått nya kunskaper, fått goda möjligheter att framföra sina synpunkter och fått nya värdefulla kontakter. Deltagarna lämnade också många förslag på vad Landsbygdsnätverket kunde bidra med för att få en långsiktiga skötsel av naturbetesmarkerna. Dagen efter var det ett möte för alla nya rådgivare från de olika länsstyrelserna inom den nya rådgivningssatsningen där vi bidrog med utbildning om bland annat betesekologi som grund för betesskötsel.</p> <p>Studenter i en SLUs kurs ”Projekt och kommunikation i den agrara sektorn” har skrivit en rapport om rådgivning till mindre och medelstora förädlingsföretag. Stöd har getts i arbetet från livsmedelsverkets och</p>	<p>Marknadsföring av utbildningspaketet Lantbrukarens unika roll bl a på Elmia.</p> <p>Den 25 okt genomfördes en träff i serien Landsbygden levererar fossilfritt på Grönt kluster Nuntorp i Dalsland, Dalsland. Ca 35 personer fick höra föreläsningar om biogas, solceller, träförädling mm samt delta på en studieresa till bl a Biogas Brålanda.</p> <p>De 21 nov genomfördes en liknande träff i Skåne men med något bredare klimat och miljötema. Ett 100-tal personer deltog.</p> <p>Kampanjen Landsbygden levererar fossilfritt i sociala medier har fram t o m 9 nov 28 000 nåtts av de 9 artiklar som fram till då publicerats i höstens kampanj (totalt 10 artiklar har tagits fram). De tre (av fyra) filmerna som visats har i höst nått 21 000 personer.</p>
--	--	--	---	---

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
			länsstyrelsernas representanter i gröna näringar gruppen.	

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
<p>Innovationsnätverket</p>	<p>Deltagande i EIP-Agri-seminarium i Spoleto, From Operational Group project to impact.</p> <p>Deltagande på Elmia Lantbruk 24-26 okt med Kunskaps- och Innovationstorg där ett par medlemsorganisationer deltog med montrar vid sidan av. Landsbygdsnätverket och företrädare för många medlemsorganisationer var besökare.</p>	<p>Information om EIP-Agri och innovationsstödet för ca 100 agronomstudenter på Ultuna den 6 sept.</p> <p>Den 7-8 september genomfördes ett 24 timmars innovationsrace på Vreta kluster med totalt cirka 20 agronom- och civilingenjörstudenter. Innovationsracet var inledningen på en innovationstävling inom Interregprojektet Nutrinflow med syfte att minska växtnärläckagen till centrala Östersjön. Studenterna jobbade vidare med sina lösningsförslag och tävlingen avslutades på Elmia Lantbruk 24-25 oktober.</p> <p>Framtidsverkstad med agrotekniker och lantmästarstudenter på Elmia den 26 okt.</p>	<p>Reklamkampanj med 5 kortfilmer från olika projekt med syfte att få fler sökande av innovationsstöd. Tack vare den har vi sett en ökning igen i sökningar på vår EIP-Agri sida.</p> <p>Ett EIP-Agri Nyhetsbrev per månad.</p> <p>Webbinarium om Internet of Things den 30 okt.</p> <p>Information på Framtidsdag i Halland den 6 nov.</p> <p>Innovationsutbildning för verksamma inom Leader med start 1.a nov.</p> <p>Landsbygdsnätverket deltar som en partner i innovationstävlingen Material för framtidens jordbruk där Wargön Innovation är huvudansvarig.</p>	

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Fiske och vattenbruk	Magnus N. och vår nya styrgruppsledamot Caroline K deltar på FARNETs konferens i Frankrike i november med temat ”Circular economy in fishing and aquaculture areas. Ytterligare en leaderrepresentant deltar också. Rapporten om kustfisket som tagits fram av SLU/SLU-studenter publiceras inom kort.		Två artiklar med lärande exempel har presenterats på den tematiska gruppens webbsida. Konferensen som planeras ihop med Maritima klustret i Västsverige samt yrkesfiskekonferensen har detta som ett av sina teman.	Konferensen som planeras ihop med Maritima klustret i Västsverige har detta som ett av sina teman
Integration				
Unga		Ungagemang genomfördes den 21-23 september. Material till en film samlades in av arrangörerna och ska sättas ihop i slutet av 2018.		
Service	Magnus N. deltog på ENRDs tematiska grupp Smart Villages. Det femte mötet hölls i oktober och nästkommande möte är i december.		Två artiklar med inspirerande serviceexempel är publicerade under perioden.	

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Lokalt ledd utveckling	Genom TNC-coachen har sex LAG deltagit på europeisk träff i Portugal. Spridning av resultat av kartläggning över fondsamverkan i praktiken.			
Övrigt				

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nåtts av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
Gröna näringar inkl MATtanken					Innovationsutbildning för verksamma inom Leader där även deltagare från LRF ingår.

<p>Innovations- nätverket</p>		<p>Samrådsmöte i början av september med RÅK, handläggare och innovationssupporten för att identifiera vilka förbättringar som behövs gällande information och handläggning gällande innovationsstödet</p>		<p>Reklamkampanj med kortfilmer från 5 olika projekt. Filmerna som visades via Facebook from 19 okt. visades 4 -11 000 ggr med många interaktioner. Tyvärr avbröt Facebook 4 av 5 filmer p g a felaktigt misstänkt reklamtext. Under kampanjen fick EIP-webbsidan 500 unika besök och det var fler frågor via kundtjänst om EIP. Se bilaga.</p> <p>Ett EIP-Agri Nyhetsbrev per månad.</p> <p>Information om EIP-Agri och innovationsstödet på Elmia och vid olika seminarier och andra möten.</p>	
<p>Fiske och vattenbruk</p>					

<p>Integration</p>	<p>I integrationsgruppens arbete med att ge stöd till etniska organisationer genomfördes den 23 oktober en projektverkstad i Eskilstuna på temat ”Vi vill att fler utrikesfödda ska få upp ögonen för Sörmlands landsbygd” – ”Vad är det som hindrar?”. ca Flera medlemsorganisationers representanter lokalt och regionalt deltog och en särskilt viktig aktör var SIOS Mellansverige. Erfarenheterna kommer att användas i fler områden där etniska organisationer behöver bli starkare.</p> <p>En tvådagarsträff, ”Så här arbetar vi praktisk med integration på landsbygden”, genomfördes den 14-15 nov i Vadstena med drygt 40 medverkande. Programmet innehåll dialog med myndigheter, praktiska exempel, föreläsning om kulturskillnader och ett openspace-pass. Utvärderingen visar att deltagarna var mycket nöjda med informationen från myndigheterna och projektexemplen, med föreläsningen om kulturskillnader samt med erfarenhetsutbytet.</p>				
---------------------------	--	--	--	--	--

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nått av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
	<p>Önskemål uttrycktes även om fler återkommande träffar framöver.</p> <p>En rapport om nyanländas möjligheter att starta företag på landsbygden har publicerats tillsammans med Tillväxtverket. Tyvärr fick ett spridningsseminarium ställas in p g a för få deltagare.</p> <p>I Göteborg, Östergötland och i Västerbotten har träffar och studieresor genomförts för att informera nyanlända ungdomar om möjligheterna på landsbygderna.</p> <p>Arbetsförmedlingens projekt Jobskills uppmärksammades på Vadstenaträffen och kommer även beskrivas i en artikel.</p>				

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nåtts av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
Unga	I uppföljningen efter Ungagemang uttrycker flera av de involverade organisationerna att de vill sprida konceptet vidare.				
Service					
Lokalt ledd utveckling		Spridning av resultat från kartläggning över fondsamordning i praktiken. 4 regionala leaderträffar har genomförts.			
Övrigt					

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
Gröna näringar inkl MATtanken		Rundabordssamtal om kött, klimat och miljö med olika organisationer och myndigheter.			
Innovations-nätverket		Support till sökande av innovationsstöd och information om EIP-Agri och innovationsstödet. Flertalet av projekten har positiv inverkan på miljö och klimat.		Support till sökande av innovationsstöd för projekt med stort inslag av digitalisering.	24-timmars innovationsrace på Vreta kluster den 7-8 sept med studenter från agronom – och civilingenjörs-programmen i samverkan med RISE gav bland annat förutsättningar för ökad samverkan mellan universiteten för utbyte av kompetens.

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
Fiske och vattenbruk		Samarbetet med RISE om miljöavtryck av sjömat med de tre ingående aktiviteterna har genomgående detta syfte.	Våra olika arbeten med att lyfta frågor som berör kustfisket får med den här dimensionen i diskussionerna.	Konferensen som planeras ihop med Maritima klustret i Västsverige samt yrkesfiskekonferensen har detta som ett av sina teman.	
Integration					
Unga					
Service			Inom arbetet med Smart Villages är balansen och kontaktytorna mellan byar/landsbygd och större orter en betydelsefull del.	Speciellt ett av publicerade serviceexempel är inriktat på digitaliseringens möjligheter. Arbetet inom Smart Villages har digitalisering som en viktig fråga.	

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
Lokalt ledd utveckling					

<p>Övrigt</p>					<p>Av de närmare 190 svarande på konferensutvärderingen efter den digitala nätverksträffen kan vi konstatera:</p> <p>För över 90% underlättade den digitala lösningen att de kunde delta. Även över 90% upplevde att teknik och lokal var helt eller delvis tillfredsställande. Det fanns vissa problem med mottagningen av bild och ljud på vissa ställen.</p> <p>Över 95% har svarat att träffen var helt (75%) eller delvis värd tiden de lade på den.</p> <p>93% upplevde att de lärde sig sådant som de har nytta för att främja smarta landsbygder (över 50 svarade ja och 42 delvis).</p> <p>Lina Bjerkes medverkan var den programpunkt som flest upplevde som positiv, men</p>
---------------	--	--	--	--	---

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
					<p>alla programpunkter fick bra omdömen av majoriteten svarande.</p> <p>Över 90% upplevde att de var delaktiga i programmet (63% svarade ja och drygt 27 svarade delvis).</p>